

Светлана В. Терзић¹
Универзитет у Крагујевцу
Учитељски факултет у Ужицу

ИЗРАЖАВАЊЕ ЕЛАТИВНОСТИ КОНСТРУКЦИЈОМ *ЈЕДАН* *ОД + ГЕНИТИВ МНОЖИНЕ* *СУПЕРЛАТИВА (КОМПАРАТИВА)* У СРПСКОМ И ЊЕНИ ЕКВИВАЛЕНТИ У РУСКОМ ЈЕЗИКУ (НА ГРАЂИ ЛИТЕРАРНИХ ДЕЛА)

Апстракт: *У раду се разматра елативно значење исказано конструкцијом један од + генитив множине суперлатива (компаратива) у српском и његови еквиваленти у руском језику. Конфронтативном анализом на примерима литерарних дела руске и српске књижевности указује се на начин изражавања елативности овом конструкцијом као веома фреквентном у српском језику. Исто-времено се у раду указује на могућност изражавања елативности у руском језику конструкцијом один из + самых + генитив множине придева, што до сада није забележено у српској и руској лингвистичкој литератури.*

Кључне речи: *конструкција један од + генитив множине суперлатива (компаратива), конструкција один из + самых + генитив множине придева, елативно значење, пример, еквивалент, руски језик, српски језик.*

1. Увод

На конфронтативно-типолошком и компаративно-историјском плану до сада нису као целина обрађена сва питања која се тичу семантичке вредности творбених и синтаксичких средстава за изражавање елативности на руско-српском плану, тј. у руском и српском језику. Сам термин елативност и његово објашњење ретко се помињу у науци о језику.

У српској терминологији *елатив* у компарацији јесте назив који се каткада даје апсолутном суперлативу да би се разликовао од суперлатива у правом смислу речи, тј. релативног суперлатива; према томе, значи неко својство у врло великом степену без икаквог поређења. Поред тога, у српском језику значење елатива може имати и апсолутни компаратив за разлику од релативног компаратива: *нешто старији* (Симеон 1969: I, 296). У српском језику он се изражава позитивом и прилозима: *врло, веома, сувише* и сл., а понекад и синтаксичком конструкцијом: *један од (највећих, најпознатијих...)*. Поред ових начина изражавања елативности, да поменемо констатацију Л. Вукојевића да се прилози *превише (одвише, сувише)* називају и модификаторима који у реченицама прекомерног узрока могу бити део аналитичке елативне конструкције (Вукојевић 2008: 313). За изражавање елатива у српском језику се употребљава префикс, понекад префиксоид *пре-* као творбено средство са позитивом придева (префиксални начин творбе). На пример: *предиван, прелеп, превелик* и др. И М. Ковачевић говори о елативу и дели га на: синтетички (*прекрасно* небо, *прегласне* песме), перифрастички (*превише* озбиљно, *превише* лепа) и описни (*једва* видљиве ватре) (Ковачевић 2003: 25–29). Елативно значење помиње и И. Клајн (2002: 220–228), пишући о префиксацији придева и прилога, док Р. Маројевић (2005: 685–779) у критичком приказу наведене књиге И. Клајна појашњава елативна значења неких префикса, залажући се за увођење термина префиксоид.

За разлику од руског језика, где се елатив изражава синтетичким облицима суперлатива, у српском језику елатив се може изразити компаративом, где је, као у руском језику, изостављено поређење. На пример: То је *бољи* ђак. – Пао је *већи* снег. – Настали су *лепши* дани (Стевановић 1981: 257).

У руској терминологији у вези са придевима, елатив служи као ознака за експресивне облике без обзира на степен компарације; то је придевски облик који изражава врло високу меру или степен својства, нпр. *тончайший знаток* – „истакнути зналац (вјештак, познавалац, стручњак)“ или *широчайшие возможности, малейшие упущения* (Симеон 1969: I, 296). У руском језику

елатив се изражава синтетичким обликом суперлатива са суфиксима *-ейш-* и *-айш-* (суфиксални начин творбе) и тада има значење крајњег (или апсолутног) степена неке особине, без поређења са другим предметима или лицима. Ову констатацију међу првима износи у својој граматици В. В. Виноградов (1947: 212–215), а у новије време је у потпуности преузима Н. С. Валгина (2002: 139).

У граматицама наших слависта пише да прости (променљиви) суперлативи са суфиксима *-ейш-* и *-айш-* могу означавати знатно појачани позитив (елатив) без поређења са другим предметима. Ово међу првима констатује Р. Кошутић (1971: 118), а касније и други наши слависти: В. Николић (1969: 121), Р. Маројевић (2001: 141), Б. Тошовић (1988: 184), П. Пипер (2005: 133).

2. Конструкција *један од* + *генитив суперлатива (компаратива)* у српском језику и њени руски еквиваленти

Предмет овога рада јесте испитивање начина изражавања елативности конструкцијом *један од* + *генитив суперлатива (компаратива)* у српском и њени еквиваленти у руском језику. Лексема *један* нема само значење броја већ указује и на недовољно одређен појам: *неки, некакав, извештан*. *Један* се користи и у изразу: *један од најбољих* (РМС, Књ 2, стр. 574–575). Када се бави анализом суперлативних конструкција, и то само конструкција којима се изражава градација у оквиру суперлатива, М. Ковачевић говори о инклузивној суперлативности синтагматског типа, у коју убраја синтагматску форму: *један* (неки) од + генитив множине суперлатива. Он тврди да се ниједним лексичко-семантичким показатељем не указује на суперлативно градирање појмова који припадају скупу, зато се, каже, може закључити да између суперлативног скупа влада однос *еквативности*, тј. да је укључујућем и скупу поредбених појмова својствен (под)једнак степен присуства суперлативне особине (Ковачевић 2007: 10–14). Можемо се сложити са констатацијом М. Ковачевића да у овој синтагматској форми: *један од* + генитив суперлатива множине нема градације, али ова синтагматска форма је део синтаксичке конструкције у којој се бројем *један* упућује на већ идентификовани појам у оквиру реченице. Овом синтаксичком конструкцијом исказује се елативно значење јер је њом исказана појачана особина једног конкретног предмета или лица који припада онима чија је особина изражена суперлативом са префиксом *нај-*. И још једном да поновимо: елатив има „јавно – оценочний карактер“, што значи „очигледно – оцењивачки карактер“ (Валгина 2002: 139), што одговара конструкцији *један од* + ген. мн. суперлатива. Ако кажемо, на пример: *Менделјејев је један од*

Изражавање елативности конструкцијом један од + генитив множине суперлатива (компаратива) у српском и њени еквиваленти у руском језику (на грађи литерарних дела)

највећих руских научника, то не значи да је он највећи, већ *један* који припада скупу оних који се могу сврстати у највеће, а то је наша оцењивачка процена, а не суперлативна одредба.

Приликом нашег истраживања у ексцерпираним материјалу пронашли смо примере где се елативно значење у српском језику изражава конструкцијом *један од + генитив суперлатива (компаратива)* и утврдили његове еквиваленте.

2.1. Елатив са конструкцијом *један од + суперлатив* у српском језику; синтаксичка конструкција *один из + аналитички суперлатив* у руском језику

У ексцерпираним материјалу пронашли смо шест примера овог еквивалента.

(1) У Суљаге Османагића, <i>једног од најбогатијих</i> варошких Турака, био је тада чистокрван арапски коњ алат велике вредности и лепоте. [НДБ 93]	(1) У Суляги Османагича, <i>одног из самых крупных турецких богатеев</i> , был тогда чистокровный арабский жеребец неслыханной цены и красоты. [МНД 442]
--	---

У наведеном примеру уочава се примена синтаксичке конструкције (ген.јд.) *једног од + (ген. мн.) најбогатијих (варошких Турака)*, где се види да је исказана појачана особина једног конкретног човека који припада онима чије су особине изражене суперлативом са префиксом *нај-*. На тај начин конструкција преноси елативно значење. Еквивалент за ову конструкцију у руском језику такође је синтаксичка конструкција коју чини (ген. јд.) *одног из* и ген. мн. аналитичког суперлатива *самых крупных (турецких богатеев)*, чиме је, као и у српском језику, исказано елативно значење.

(2) Газда Сантина магаза је <i>једна од највиших и најтврђих</i> у вишеградској чаршији. [НДБ 304]	(2) Лавка газды Санто <i>одна из самых основательных и видных</i> в вишеградских торговых рядах. [МНД 623]
---	---

У овом примеру елативно значење преноси се конструкцијом (ж. р.) (*магаза*) *једна од + (ген. мн.) највиших и најтврђих (у вишеградској чаршији)*, где је исказана појачана особина једне конкретне зграде, која припада онима чије су особине изражене суперлативом са префиксом *нај-*. Елативно значење пренето је и у руском језику, где је еквивалент синтаксичка конструкција коју чини (ж.

р.) (*лавка*) *одна из* и (ген. мн.) аналитичког суперлатива *самых основательных и видных* (в *вышеградских торговых рядах*).

<p>(3) <i>Једна од највећих</i> поплава уопште, која се десила у последњој години XVIII века, нарочито се дуго памтила и препричавала.</p> <p>[НДБ 92]</p>	<p>(3) <i>Одно из самых больших</i> когдa-либо бывших наводнений случилось в последний год восемнадцатого века, и оно особенно долго вспоминалось и переживалось.</p> <p>[МНД 441]</p>
--	--

У наведеном примеру конструкцијом (ж. р.) (*поплава*) *једна од* + (ген. мн.) *највећих* (*уопште*) исказана је појачана особина једне конкретне природне појаве, која припада онима чије су особине изражене суперлативом са префиксом *нај-* и тиме исказано елативно значење. У руском језику еквивалент је такође синтаксичка конструкција коју чини (ср. р.) *одно из* и ген. мн. аналитичког суперлатива *из самых больших* (*наводнений*), чиме је задржано елативно значење као у српском језику.

<p>(4) [...]; као да је нечијим благотворним напором одједном за све и свакога остварена <i>једна од најдубљих</i> жеља, древни људски сан: да се иде изнад воде и савлађује простор.</p> <p>[НДБ 82]</p>	<p>(4) [...]; словно чьими-то благотворными усилиями для всех и каждого стало осуществимо <i>одно из самых глубоких</i> желаний, извечная мечта человека: перейти воду посуху и овладеть пространством.</p> <p>[МНД 433]</p>
---	--

У овом примеру конструкцијом (ж. р.) *једна од* + (ген. мн.) *најдубљих* (*жеља*) исказана је појачана особина једне конкретне потребе, која припада онима чије су особине изражене суперлативом са префиксом *нај-*, чиме је пренето елативно значење. И у руском језику је еквивалент синтаксичка конструкција коју чини (ср. р.) *одно из* и ген. мн. аналитичког суперлатива *самых глубоких* (*желаний*), чиме је, као и у српском језику, исказано елативно значење.

Изражавање елативности конструкцијом један од + генитив множине суперлатива (компаратива) у српском и њени еквиваленти у руском језику (на грађи литерарних дела)

<p>(5) Такав је човек био Шемси-бег Бранковић из Црнче, <i>један од најимућнијих и најугледнијих</i> бегова у касаби. [НДБ 159]</p>	<p>(5) Таков Шемси-бег Бранкович из Црнчи, <i>один из самых богатых и уважаемых</i> бегов города. [МНД 498]</p>
---	---

У наведеном примеру елативно значење преноси се конструкцијом *један од* + (ген. мн.) *најимућнијих и најугледнијих (бегова)*, где је исказана појачана особина једног конкретног човека, који припада онима чије су особине изражене суперлативом са префиксом *нај-*. Елативно значење задржано је и у руском језику, где је еквивалент такође синтаксичка конструкција коју чини *один из* и ген. мн. аналитичког суперлатива *из самых богатых и уважаемых (бегов)*.

<p>(6) Његова је породица <i>једна од најстаријих и најугледнијих</i> у касаби. [НДБ 133]</p>	<p>(6) Мутевеличи – <i>одно из самых старых и уважаемых</i> здешних семействав. [МНД 476]</p>
---	---

У наведеном примеру уочава се примена синтаксичке конструкције (ж. р.) *једна од* + (ген. мн.) *најстаријих и најугледнијих (породица)*, где се види да је исказана појачана особина једне конкретне породице која припада онима чије су особине изражене суперлативом са префиксом *нај-*. На тај начин конструкцијом се преноси елативно значење. У руском језику еквивалент је такође синтаксичка конструкција коју чини (ср. р.) *одно из* и ген. мн. аналитичког суперлатива *из самых старых и уважаемых (здешних семействав)*, чиме је задржано елативно значење.

2.2. Елатив са конструкцијом *један од* + суперлатив у српском језику; синтетички суперлатив са суфиксом *-ейш-* у руском језику

У нашој грађи пронађен је један пример ове еквиваленције.

<p>(1) <i>Једна од највећих</i> цикличних криза била је захватила крајем XIX и почетком XX века Аустро-Угарску Монархију. (ИА НДБ 297)</p>	<p>(1) <i>Крупнейший</i> економический кризис конца XIX – начала XX века захватил и Австро-Вегерскую монархию. (ИА МНД 616)</p>
--	---

У овом примеру посведочена је конструкција *једна од* + суперлатив (ген. мн.) *највећих* (*криза*), којом је исказана појачана особина једног конкретног историјског догађаја, који припада онима чије су особине изражене суперлативом (*једна од криза*). На тај начин исказано је елативно значење. Еквивалент за ову конструкцију у руском језику је синтетички суперлатив *крупнейший*, са творбеним суфиксом *-ейш-* од позитива придева *крупный*. Овим начином је исказано елативно значење јер у руском елатив има оцењивачки карактер, па је и ова криза *једна од највећих* цикличних *криза* која је захватила крајем XIX и почетком XX века Аустроугарску монархију.

2.3. Елатив са конструкцијом *један од* + компаратив у српском језику; синтагма у руском језику

У ексцерпираним материјалу посведочен је један пример са синтагмом као еквивалентом.

(1) Сасвим у ћошку седе и рачунају нешто газда Павле Ранковић, <i>један од млађих али богатијих</i> газда, и неки Аустријанац, предузимач на прузи. [НДБ 209]	(1) В дальнем углу сидели, погруженные в какие-то расчеты, газда Павле Ранкович, <i>молодой богач</i> , и некий австриец, железнодорожный подрядчик. [МНД 541]
--	---

У наведеном примеру уочава се примена конструкције *један од* + компаратив (ген. мн.) *млађих и богатијих* (*бегова*), чиме је исказана појачана особина једног конкретног човека (*један од*), који припада онима чије су особине изражене компаративом. На тај начин конструкција преноси елативно значење. У руском језику еквивалент за ову конструкцију јесте синтагма *молодой богач*, коју чини позитив придева *молодой* и именица *богач* што значи „млади богаташ“, где је преводилац самом семантиком именице пренео елативно значење.

3. Конструкција *один из* + *самых* + *генитив* множине придева у руском језику и њени српски еквиваленти

Приликом нашег истраживања у обрнутом смеру од руског ка српском језику у ексцерпираним материјалу пронашли смо примере који нас доводе до чињенице да се елативно значење у руском језику не изражава само синтетичким обликом суперлатива на *-ейш* и *-айш-*. Посведочени примери из наше

Изражавање елативности конструкцијом један од + генитив множине суперлатива (компаратива) у српском и њени еквиваленти у руском језику (на грађи литерарних дела)

грађе доказују да се елативно значење у руском језику изражава конструкцијом *один из + самых + генитив множине придева*. Компаративном методом утврдили смо еквиваленте ове конструкције у српском језику.

3.1. Аналитички суперлатив са заменицом *самый* у синтаксичкој конструкцији *один из + самых + генитив множине придева* у руском језику; синтаксичка конструкција *један од + генитив множине придева* у српском језику

У нашој грађи пронашли смо четири примера оваквог вида еквивалента.

<p>(1) Деньги и теперь еще лежат, ее ожидая, и теперь еще Катерина Николаевна надеется, что она переменил решение; но этого не случится, и я знаю про то наверно, потому что я теперь – <i>один из самых близких</i> знакомых и друзей Анны Андреевны. [ФД П 617]</p>	<p>(1б) Тај новац још и сад лежи и чека њу, и Катерина Николајевна се још и сад нада да ће се она преодомислити; али се то неће збити, а то поуздано знам зато што сам сад <i>један од најприснијих</i> зналаца и пријатеља Ане Андрејевне. [ФД Ж 546]</p>
<p>(1а) Новац лежи још и данас и чека њу; Катерина Николајевна се и сад непрестано још нада да ће она променити своју одлуку, али то неће бити, знам поуздано, зато што сам сад <i>један од најближих</i> познаника и пријатеља Ане Андрејевне. [ФД Мо 290/III]</p>	<p>(1в) Тај новац и сад стоји и чека је и Катерина Николајевна се и још сад нада да ће она променити одлуку; али то се неће десити, то знам поуздано јер сам ја сад <i>један од најближих</i> познаника и пријатеља Ане Андрејевне. [ФД Д 331/II]</p>

У примеру (1) налази се суперлатив (ген. мн.) *самых близких* у склопу конструкције генитива *один из*, односећи се на *знакомых и друзей*. Еквивалент у српском језику у примерима (1а) и (1в) јесте *један од најближих (познаника и пријатеља)*, а у примеру (1б) *један од најприснијих (зналаца и пријатеља)*. Из контекста се види да конкретна особа није најближи познаник, што би имало суперлативно значење, већ је та особа *један од најближих* познаника, што има оцењивачки карактер за конкретну особу, чиме се исказује елативно значење.

<p>(2) – Такое решение, конечно, <i>одно из самых выгодных</i> для друга вашего, барона Бьоринга, и, признаюсь, вы меня нисколько не удивили: я ожидал того.</p> <p>[ФД П 355]</p>	<p>(2б) – Такво је рјешење, наравно, <i>једно од најповољнијих</i> за вашег пријатеља баруна Бјоринга, и морам признати да ме нисте нимало изненадили; то сам и очекивао.</p> <p>[ФД Ж 316/II]</p>
<p>(2а) – Такво решење је, наравно, <i>најкорисније</i> за вашег пријатеља барона Бјоринга, и признајем, нисте ме нимало изненадили: то сам и очекивао.</p> <p>[ФД Мо 200/II]</p>	<p>(2в) – Такав закључак, наравно, <i>један је од најповољнијих</i> за пријатеља вашег, барона Бјоринга, и признајем да ме нимало нисте изненадили: то сам и очекивао.</p> <p>[ФД Д 43/II]</p>

У примеру (2) суперлатив (ген. мн.) *самых выгодных*, који се односи на именицу *решение*, део је генитивне конструкције *одно из самых выгодных (решений)*, којом суперлатив добија елативно значење. У српском језику у примеру (2а) еквивалент је *најкорисније (решење)*, чиме преводилац није пренео елативно, него суперлативно значење. У примерима (2б) и (2в) преводиоци су пренели елативно значење, с обзиром на то да су употребили генитивну конструкцију „*једно од најповољнијих (рјешења)*“ у примеру (2б) и „*један је од најповољнијих (закључака)*“ у примеру (2в), где је суперлатив у предикативној функцији.

<p>(3) Меня это сразу заинтересовало, почти удивили, и признаюсь, без Версилова я бы многое пропустил без внимания и не оценил в этом старике, оставившем <i>одно из самых прочных и оригинальных</i> воспоминаний в моем сердце.</p> <p>[ФД П 421]</p>	<p>(3б) Одмах то ме је почело занимати, готово зачудило, и морам признати да би ми, да није било Версилова, штошта промакло и да штошта не бих уочио у том старцу који је у мом срцу оставио <i>једну од најтрајнијих и најизворнијих</i> успомена.</p> <p>[ФД Ж 374/III]</p>
---	---

Изражавање елативности конструкцијом један од + генитив множине суперлатива (компаратива) у српском и њени еквиваленти у руском језику (на грађи литерарних дела)

<p>(3а) То ме је врло заинтересовало, готово изненадило, и, признајем, без Верилова бих много што-шта пропустио без пажње, и не бих успео да разумем много шта у том старцу који је у мом срцу оставио <i>најтрајнију</i> и <i>најоригиналнију</i> успомену. [ФД Мо 11/III]</p>	<p>(3в) То ме је одмах заинтересовало, скоро зачудило, и, признајем, да није било Верилова много тога не бих запазио нити уочио у том старцу који је у мом срцу оставио <i>једну од најтрајнијих</i> и <i>најоригиналнијих</i> успомена. [ФД Д 117/II]</p>
---	--

У примеру (3) суперлатив (ген. мн.) *самых прочных* и *оригинальных*, који се односи на именицу *воспоминаний*, део је генитивне конструкције *одно из самых прочных* и *оригинальных (воспоминаний)*, којом суперлатив добија елативно значење. Еквивалент у српском језику у примеру (3а) јесте *најтрајнију* и *најоригиналнију (успомену)*, чиме преводилац није пренео елативно, него суперлативно значење. У примерима (3б) и (3в) преводиоци су пренели елативно значење, с обзиром на то да су употребили генитивну конструкцију „*једну од најтрајнијих* и *најизворнијих (успомена)*“ у примеру (3б) и „*једну од најтрајнијих* и *најоригиналнијих (успомена)*“, у примеру (3в).

<p>(4) Я только знаю наверно одно: что еще надолго эта мысль останется <i>одним из самых главных</i> спорных пунктов между людьми. [ФД П 206]</p>	<p>(4б) Ја само једно знам поуздано: да ће још дуго та мисао остати <i>једна од најважнијих</i> спорних тачака међу људима. [ФД Ж 184]</p>
<p>(4а) Једно знам тачно: да ће још дуго ова мисао остати <i>једна од главних</i> спорних тачака међу људима. [ФД Мо 287]</p>	<p>(4в) Ја сигурно знам само једно: да ће још дуго та мисао остати <i>једна од најглавнијих</i> спорних тачака међу људима. [ФД Д 228]</p>

У примеру (4) суперлатив (ген. мн.) *самых главных*, који се односи на именицу *пунктов* део је генитивне конструкције *одно из самых главных (пунктов)*, којом суперлатив добија елативно значење. У српском језику у примеру (4а) еквивалент је *једна од главних (тачака)*, чиме преводилац није пренео елативно значење. У преводу (4б) преводилац је пренео елативно значење, употребивши синтаксичку конструкцију *једна од најважнијих* (тачака), којом се исказује оцењивачки карактер особине. И у преводу (4в) преводилац је такође

пренео елативно значење, употребивши синтаксичку конструкцију *једна од најглавнијих* (тачака).

4. Закључак

Да закључимо. Спроведено истраживање на корпусу литерарних дела на основу горе посведочених примера доказује да се за изражавање елативности у српском језику користи конструкција *један од + генитив суперлатива (компаратива) множине*.

Истовремено смо истраживањем дошли до чињенице да се елативно значење у руском језику не исказује само синтетичким обликом суперлатива на *-ейш-* и *-айш-* него и обликом аналитичког суперлатива са заменицом *самый* у синтаксичкој конструкцији *один из + самых + генитив множине придева*, што до сада није забележено у руској и српској лингвистичкој литератури.

Извори

1. Андрић, Иво (1964), *На Дрини ћуприја*, Београд. [ИА НДБ]
2. Андрић, Иво (1956), *Мост на Дрини – Вышеградская хроника*. превод с сербско-хорватског. Н.Н.Соколова, Москва. [ИА МНД]
3. Достоевский, Фёдор Михайлович (1957), *Собрание сочинений*. Том восьмой. *Подросток*, Москва. [ФД П]
4. Достојевски, Фјодор Михайлович (1933), *Момче; Изабрана дела*. Књига XXXI, XXXII, XXXIII. *Момче*, превео са руског Милош Ивковић, Београд. [ФД Мо].
5. Достојевски Фјодор Михайлович (1978), *Жутокљунац*, превео са руског Златко Црнковић, Загреб. [ФД Ж]
6. Достојевски Фјодор Михайлович (1992), *Дечко 1, Дечко 2*, превели са руског Милена и Радмило Маројевић, Београд – Горњи Милановац – Москва. [ФД Д].

Литература

1. Валгина, Нина Сергеевна (2002), Д.Э. Розенталь, М.И.Фомина *Современный русский язык: учебник* / под редакцией Н.С. Валгиной – 6-е изд. перер. и доп., Москва: Логос.
2. Виноградов, Виктор Владимирович (1947), *Грамматическое учение о слове*, Москва: „Русский язык“.
3. Vukojević, Luka (2008), *Izražavanje posljedičnih odnosa u hrvatskome standardnom jeziku*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Изражавање елативности конструкцијом један од + генитив множине суперлатива (компаратива) у српском и њени еквиваленти у руском језику (на грађи литерарних дела)

4. Клајн, Иван (2002), *Творба речи у савременом српском језику*, Први део. *Слагање и префиксација* (Прилози граматици српског језика I), Београд – Нови Сад: ЗУНС/ САНУ– Матица српска.
5. Ковачевић, Милош (2003), *Грааматичке и стилистичке теме*, Бањалука: Јавна установа, Књижевна задруга Бањалука.
6. Ковачевић, Милош (2007), *Наслеђе 6*, Часопис за књижевност, језик, уметност и културу, IV/6/2007, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет.
7. Кошутећ, Радован (1971), *Грамматика руског језика*, II том, Облици, Треће издање, Београд: Научна књига.
8. Мароевич, Радмило (2001), *Русская грамматика* (сопоставительная грамматика русског и сербског језика с историческим коментарима, Том I. Москва–Белград: Филолошког факултета Белградског универзитета.
9. Маројевић, Радмило (2005), *Творба речи у савременом српском језику Ивана Клајна* (1), [приказ књиге: Клајн 2002 I], Српски језик – студије српске и словенске. Серија I. књ. X, св. 1–2, 685–779, Београд.
10. Николић, Вера (1969), *Грамматика руског језика* (фонетика и морфологија), Београд: Завод за издавање уџбеника.
11. Пипер, Предраг (2005), *Грамматика руског језика у поређењу са српском*, Београд: Завет.
12. *Речник српскохрватског књижевног језика*, Књ. I–II (1967), Нови Сад – Загреб: Матица српска – Матица хрватска.
13. Simeon, Rikard (1969), *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva* I A–O; II P–Ž, Zagreb: Matica hrvatska.
14. Стевановић, Михаило (1981), *Савремени српскохрватски језик I* (фонетика и морфологија), Београд: Научна књига.
15. Тошовић, Бранко (1988), *Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom*, Sarajevo: „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

**ВЫРАЖЕНИЕ ЭЛЯТИВНОСТИ С ПОМОЩЬЮ
КОНСТРУКЦИИ *ЈЕДАН ОД + РОДИТЕЛЬНЫЙ
ПАДЕЖ МН. Ч. ПРЕВОСХОДНОЙ
(СРАВНИТЕЛЬНОЙ) СТЕПЕНИ* В СЕРБСКОМ
И ЕЁ ЭКВИВАЛЕНТЫ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ
(НА МАТЕРИАЛЕ ЛИТЕРАТУРНЫХ
ПРОИЗВЕДЕНИЙ)**

Резюме

В настоящей работе рассматривается элятивное значение, выражаемое конструкцией *један од + родительный падеж мн.ч. превосходной (сравнительной) степени* в сербском и его эквиваленты в русском языке. Сравнительным анализом на материале литературных произведений русской и сербской литератур представлено способ выражения элятивности с помощью этой конструкции часто встречаемый в сербском языке. Одновременно в работе представлена возможность выражения элятивности в русском языке с помощью конструкции *один из + самых + родительный падеж прилагательного*, что до настоящего времени не было отмечено в сербской и русской лингвистической литературе.

Преузето 22. 3. 2017.
Корекције 27. 4. 2017.
Прихваћено 2. 5. 2017.